

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSS-19878/2023-ERU

V Ostravě dne 29. prosince 2023

Č. j.: 19878-20/2023-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad, se sídlem Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava, jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení čl. 14 odst. 7 NAŘÍZENÍ RADY (EU) 2022/2576 ze dne 19. prosince 2022 o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu, spolehlivých referenčních cen a přeshraničních výměn plynu, za účasti účastníka řízení společnosti NET4GAS, s.r.o., se sídlem Na Hřebenech II 1718/8, 140 21 Praha 4 - Nusle, IČ: 27260364, v souladu s ustanovením § 67 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů

r o z h o d l t a k t o :

Ode dne 31. prosince 2023 do dne 31. prosince 2024 společnost NET4GAS, s.r.o., se sídlem Na Hřebenech II 1718/8, 140 21 Praha 4 - Nusle, IČ: 27260364, ve všech propojovacích bodech přepravní soustavy zavede alternativní mechanismus podle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) NAŘÍZENÍ RADY (EU) 2022/2576 ze dne 19. prosince 2022 o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu, spolehlivých referenčních cen a přeshraničních výměn plynu, ve znění NAŘÍZENÍ RADY (EU) 2023/2919 ze dne 21. prosince 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2022/2576, pokud jde o prodloužení doby jeho použitelnosti, a to mechanismus nabídky alespoň původně nenominované kapacity na základě vyhlídky na následující den a na vnitrodenním základě, která má být přidělena jako přerušitelná kapacita.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Energetický regulační úřad obdržel na počátku roku 2023 podnět od několika subjektů, účastníků trhu s plynem, kteří se měli za to, že zavedení automatického postupu dle ustanovení čl. 14 odst. 1 až odst. 6 NAŘÍZENÍ RADY (EU) 2022/2576 ze dne 19. prosince 2022 o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu, spolehlivých referenčních cen a přeshraničních výměn plynu (dále též jen „Nařízení 2022/2576“) povede k ohrožení dodávek plynu do České republiky.

S ohledem na tuto skutečnost Energetický regulační úřad vydal dne 15. března 2023 rozhodnutí č.j. 01926-13/2023-ERU, na základě kterého rozhodl takto: „*Ode dne 31. března 2023 do dne 30. prosince 2023 společnost NET4GAS, s.r.o., se sídlem Na Hřebenech II 1718/8, 140 21 Praha 4 - Nusle, IČ: 27260364, ve všech propojovacích bodech přepravní soustavy*

zavede alternativní mechanismus podle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) NAŘÍZENÍ RADY (EU) 2022/2576 ze dne 19. prosince 2022 o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu, spolehlivých referenčních cen a přeshraničních výměn plynu, a to mechanismus nabídky alespoň původně nenominované kapacity na základě vyhlídky na následující den a na vnitrodenním základě, která má být přidělena jako přerušitelná kapacita.“

Evropská komise dle sdělení ze dne 28. listopadu 2023 navrhla dvanáctiměsíční prodloužení platnosti mimořádných opatření ve smyslu Nařízení 2022/2576 v reakci na energetickou krizi vyvolanou ruskou invazí na Ukrajinu. Přestože je situace na evropském trhu s energií již bezpečnější než před rokem, Evropská komise navrhuje toto prodloužení, aby dále posílila bezpečnost dodávek plynu a odolnost trhu. Evropská komise současně předpokládá, že změnové nařízení bude vydáno do konce roku 2023

Ve vztahu k výše uvedenému tak došlo dne 29. prosince 2023 ke změně Nařízení 2022/2576, a to NAŘÍZENÍM RADY (EU) 2023/2919 ze dne 21. prosince 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2022/2576, pokud jde o prodloužení doby jeho použitelnosti.

Jelikož ze sdělení Evropské komise ze dne 28. listopadu 2023 vyplynuly poznatky, že i nadále nepominuly důvody pro aplikaci alternativního mechanismu podle ustanovení čl. 14 odst. 7 Nařízení 2022/2576, resp. Evropská komise navrhuje prodloužení platnosti mimořádných opatření od konce roku 2023, Energetický regulační úřad dospěl k závěru, že je nezbytné zajistit podklady, které by případně odůvodnily prodloužení výjimky prostřednictvím rozhodnutí.

V této souvislosti dne 8. prosince 2023 Energetický regulační úřad provedl konzultaci s dotčenými subjekty, které současně požádal do dne 15. prosince 2023 o aktualizaci podkladů týkajících se zavedení alternativního mechanismu, a to konkrétně společnost NET4GAS, s.r.o., společnost [redacted] společnost [redacted] společnost [redacted] a regulační orgány Polska, Slovenska, Rakouska a Německa.

Od společnosti NET4GAS, s.r.o. Energetický regulační úřad dne 14. prosince 2023 obdržel aktualizovanou Analýzu potencionálních účinků nabídnutí nedostatečně využívané pevné kapacity podle ustanovení čl. 14 Nařízení 2022/2576 – aktualizace ke dni 12. 12. 2023 včetně souvisejících grafů, v rámci které bylo mj. zmíněno, že provozovatel přepravní soustavy nadále neeviduje problém s nabídkou měsíčních a denních přepravních kapacit na vstupních a výstupních hraničních bodech v České republice.

Z citované analýzy dále plyne, že stále platí, že postupem dle ustanovení čl. 14 Nařízení 2022/2576 by mohlo docházet k odebrání přepravní kapacity důležitým dodavatelům plynu do České republiky nebo do jiných členských států Evropské unie, a to zejména kapacity rezervované pro účely zajištění bezpečnosti dodávky (např. pro dodávky plynu z LNG terminálů na severu Evropy).

Nástroj dle čl. 14 odst. 1 až 6 Nařízení 2022/2576 umožňuje potenciálně uvolnit přepravní kapacitu a nabídnout ji jako měsíční a kratší kapacitní produkty, bohužel však ne nutně v době, kdy je kapacita nevyužitá. Pokud by se aplikoval citovaný článek, potom by došlo k odebrání zarezervované kapacity u mnoha tržně významných uživatelů soustavy, kterým by tato kapacita chyběla v měsíci, kdy ji budou potřebovat intenzivněji využívat a zkomplikoval by se tak proces zajišťování dodávky plynu do České republiky a případně též do dalších členských států Evropské unie nebo na Ukrajinu.

Z aktuálních dat vyplývá, že zavedení automatického mechanismu podle ustanovení čl. odst. 1 až 6 Nařízení 2022/2576 nemůže v podmínkách České republiky přinést kýžené benefity, naopak může být kontraproduktivní pro zajišťování bezpečnosti dodávek plynu pro Českou republiku, Slovensko či Ukrajinu. Rozhodnutí o zavedení alternativního mechanismu dle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576 přispívá k řešení kapacitní situace v České republice nejlépe, jelikož byl tento mechanismus již historicky využíván a negeneruje nadbytečné náklady na straně provozovatele přepravní soustavy a případně uživatelů soustavy, které by se mohly negativně promítnout také do cen konečných spotřebitelů plynu.

V rámci výše citované analýzy byl učiněn závěr, že je doporučováno i nadále pokračovat

ve využívání alternativního mechanismu podle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576.

Dne 11. prosince 2023 se vyjádřila rovněž společnost [REDAKCE] která uvedla, že jednoznačně přetrvávají argumenty, pro které bylo vydáno v březnu 2023 předmětné rozhodnutí o aplikaci alternativního mechanismu. Poté dne 14. prosince 2023 společnost [REDAKCE] doplnila na žádost rozsah zaslupněných kapacit v jednotlivých čtvrtletích roku 2024.

Společnost [REDAKCE] ve svém vyjádření ze dne 13. prosince 2023 mj. uvedla, že odmítá navrhované rozšíření Nařízení 2022/2576, jelikož toto bylo zavedeno jako nouzové opatření, přičemž dle mínění výše zmíněné společnosti nemělo žádný skutečný přínos, resp. prokazatelný vliv na základní dynamiku poptávky a nabídky plynu. Pokud však dojde k rozšíření Nařízení 2022/2576, je ze strany společnosti [REDAKCE] plně podporována možnost i nadále aplikovat ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576.

Následně dne 15. prosince 2023 bylo doručeno stanovisko Úřadu Regulaci Energetiky. V rámci tohoto bylo uvedeno, že tento regulační orgán proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu o použití mechanismu podle čl. 14 odst. 7 písm. c) nařízení, tedy nabízení přerušitelné kapacity do konce roku 2024 nevznáší žádné námitky v případě, že bude vydáno prodloužení platnosti příslušného nařízení.

Téhož dne podal své stanovisko Bundesnetzagentur für Elektrizität, Gas, Telekommunikation, Post und Eisenbahnen, dle kterého se jeho postoj nezměnil od odpovědi na předchozí konzultaci Energetického regulačního úřadu o aplikaci mechanismu podle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576.

Obdobně se vyjadřuje rovněž stanovisko Úřadu pre reguláciu siet'ových odvetví, které bylo zasláno také dne 15. prosince 2023 a ze kterého vyplynulo, že tento regulační orgán nemá žádné námitky k použití mechanismu podle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576.

Také ze stanoviska Energie-Control Austria für die Regulierung der Elektrizitäts-und Erdgaswirtschaft (E-Control) ze dne 15. prosince 2023 plyne, že nejsou žádné námitky proti prodloužení mechanismu podle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576.

Dne 15. prosince 2023 zaslala své vyjádření ke konzultačnímu procesu společnost [REDAKCE], v rámci kterého bylo uvedeno, že také dle této společnosti nadále přetrvávají argumenty pro zavedení mechanismu dle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576, kdy je v zájmu účastníků trhu s plynem toto opatření prodloužit do konce roku 2024.

II.

Na základě ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „správní řád“) platí, že: „Řízení z moci úřední je zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení účastníkovi uvedenému v § 27 odst. 1 doručením oznámení nebo ústním prohlášením, a není-li správnímu orgánu tento účastník znám, pak kterémukoliv jinému účastníkovi. Oznámení musí obsahovat označení správního orgánu, předmět řízení, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.“ Ve smyslu ustanovení odst. 3 výše citovaného ustanovení správního řádu oznámení o zahájení řízení může být spojeno s jiným úkonem v řízení. Dle ustanovení § 47 odst. 1 správního řádu je potom správní orgán povinen uvědomit o zahájení řízení bez zbytečného odkladu všechny jemu známé účastníky.

Dne 21. prosince 2023 oznámil Energetický regulační úřad ve smyslu ustanovení § 46 a § 47 správního řádu zahájení správního řízení z moci úřední s účastníkem řízení společností NET4GAS, s.r.o., se sídlem Na Hřebenech II 1718/8, 140 21 Praha 4 - Nusle, IČ: 27260364, ve věci vydání rozhodnutí o zavedení mechanismu dle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576. Současně Energetický regulační úřad poskytl účastníkovi tohoto

správního řízení před vydáním rozhodnutí ve věci samé dle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, a to do deseti dnů ode dne doručení tohoto přípisu.

K tomuto Energetický regulační úřad doplňuje, že téhož dne obdržel od účastníka řízení vyjádření k zahájení řízení a k podkladům rozhodnutí s tím, že s podklady rozhodnutí byl již seznámen a žádné další vyjádření v této věci nepředkládá.

Z ustanovení § 9 správního řádu potom plyne, že: „*Správní řízení je postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá.*“

Na základě ustanovení § 67 a násl. správního řádu mj. platí, že rozhodnutím správní orgán v určité věci zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá. Rozhodnutí se zpravidla vyhotovuje v písemné formě a obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků.

Dle ustanovení čl. 14 Nařízení 2022/2576 je ve vztahu k účinnějšímu využívání přepravních kapacit upraveno následující:

„1. Provozovatelé přepravní soustavy nabízejí nedostatečně využívanou smluvní pevnou kapacitu v propojovacích bodech a ve virtuálních propojovacích bodech jako měsíční kapacitní produkt a jako denní a vnitrodenní kapacitní produkty na daný měsíc v případě nedostatečného využívání podle odstavce 2.

2. Smluvní pevná kapacita se považuje za nedostatečně využívanou, pokud uživatel soustavy za uplynulý kalendářní měsíc využil nebo nabídl v průměru méně než 80 % rezervované pevné kapacity v propojovacím bodu nebo ve virtuálním propojovacím bodu. Provozovatel přepravní soustavy nevyužívanou kapacitu sleduje a informuje uživatele soustavy o objemu kapacity, která má být odebrána v příslušném propojovacím bodu nebo virtuálním propojovacím bodu, nejpozději před oznámením objemu kapacity, která má být nabídnuta pro nadcházející klouzavou aukci měsíční kapacity, v souladu s nařízením (EU) 2017/459.

3. Objem kapacity, která má být nabídnuta, se rovná rozdílu mezi průměrným využitím za předchozí kalendářní měsíc a 80 % pevné kapacity, která byla nasmlouvána na dobu delší než jeden měsíc.

4. Dostupná kapacita nabízená na aukci v souladu s nařízením (EU) 2017/459 má při přidělování kapacity přednost před nedostatečně využívanou kapacitou zahrnutou do aukce podle odstavce 2.

5. Pokud je nedostatečně využívaná kapacita nabízená provozovatelem přepravní soustavy prodána, původnímu držiteli smluvní kapacity se odebere. Původní držitel může odebranou pevnou kapacitu využívat jako přerušitelnou.

6. Uživateli soustavy jsou zachována jeho práva a povinnosti plynoucí ze smlouvy o přidělení kapacity do okamžiku, než provozovatel přepravní soustavy přidělí kapacitu jinému uživateli, a v rozsahu, v němž není kapacita daným provozovatelem přidělena jinému uživateli.

7. Před nabídnutím nedostatečně využívané pevné kapacity v souladu s tímto článkem provozovatelé přepravní soustavy analyzují potenciální účinky v každém propojovacím bodě, který provozují, a informují příslušný vnitrostátní regulační orgán. Odchylně od odstavců 1 až 6 tohoto článku a bez ohledu na to, zda jsou uvedené propojovací body přetížené, či nikoli, mohou vnitrostátní regulační orgány rozhodnout o zavedení jednoho z těchto mechanismů ve všech propojovacích bodech:

a) mechanismus ztráty v případě nevyužití pevné kapacity v režimu na následující den v souladu s nařízením (EU) 2017/459 a s přihlédnutím k bodu 2.2.3 přílohy I nařízení (ES) č. 715/2009;

b) režim vytváření nadměrné poptávky a zpětného odkupu v souladu s bodem 2.2.2 přílohy I nařízení (ES) č. 715/2009, který nabízí alespoň 5% dodatečnou kapacitu ve vztahu k technické kapacitě v příslušném propojovacím bodě; nebo

c) nabídka alespoň původně nenominované kapacity na základě vyhlídky na následující den a na vnitrodenním základě, která má být přidělena jako přerušitelná kapacita.

Odstavce 1 až 6 se použijí automaticky, pokud se některý z alternativních mechanismů podle prvního pododstavce nepoužije do 31. března 2023.

8. Před přijetím rozhodnutí uvedeného v odstavci 7 vede vnitrostátní regulační orgán konzultace s vnitrostátním regulačním orgánem sousedního členského státu a zohlední jeho stanoviska. V případě, že vstupně-výstupní systém zahrnuje více než jeden členský stát, kde působí více než jeden provozovatel přepravní soustavy, rozhodnou vnitrostátní regulační orgány dotčených členských států společně o uplatňování odstavce 7.“

Jak již bylo zmíněno, Nařízení 2022/2576 bylo přijato jako reakce na nevyprovokovanou a neodůvodněnou útočnou válku Ruské federace vůči Ukrajině a bezprecedentní omezení dodávek zemního plynu z Ruské federace do členských států, čímž došlo k ohrožení bezpečnosti dodávek do Evropské unie a jejích členských států.

K naplnění cílů Nařízení 2022/2576 mělo vést rovněž ustanovení jeho čl. 14, které upravuje účinnější využívání kapacit. Z tohoto mj. plyne, že odst. 1 až odst. 6 ustanovení čl. 14 Nařízení 2022/2576 se použijí automaticky, pokud nebude aplikován některý z alternativních mechanismů uvedený v ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. a) až písm. c) Nařízení 2022/2576.

Podle ustanovení § 17e odst. 2 písm. e) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, je Energetický regulační úřad při výkonu své působnosti povinen konzultovat další návrhy opatření nebo postupu Energetického regulačního úřadu, pokud povinnost konzultace stanoví tento zákon, jiný předpis nebo přímo použitelný předpis Evropské unie nebo pokud tak Energetický regulační úřad rozhodne.

S ohledem na výše uvedené, resp. charakter předmětné věci, o které má být rozhodováno, nedošlo ze strany Energetického regulačního úřadu k zahájení klasického konzultačního procesu, avšak veškeré dotčené subjekty byly dne 8. prosince 2023 v souvislosti se záměrem Evropské komise prodloužit platnost Nařízení 2022/2576 osloveny a požádány o své vyjádření k prodloužení postupu dle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576, přičemž ve stanovené době nebyly proti tomuto uplatněny žádné připomínky, resp. nebyly uplatněny žádné výhrady vůči prodloužení postupu dle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576.

Jak dále plyne z ustanovení čl. 14 odst. 8 Nařízení 2022/2576, je nezbytné, aby Energetický regulační úřad vedl před vydáním rozhodnutí konzultace s vnitrostátními regulačními orgány sousedních států, přičemž je povinen zohlednit jejich stanoviska. Tato povinnost byla ze strany Energetického regulačního úřadu splněna dne 8. prosince 2023, kdy byly vyzvány regulační orgány Slovenska, Polska, Rakouska a Německa k podání svých stanovisek.

Energetický regulační úřad následně dne 15. prosince 2023 obdržel jednotlivá stanoviska od Úřadu pre reguláciu sieťových odvetví, Bundesnetzagentur für Elektrizität, Gas, Telekommunikation, Post und Eisenbahnen, E-Control a Urzadu Regulacji Energetyki, přičemž tyto regulační orgány se shodně vyjádřily v tom smyslu, že nemají žádné námitky proti zamýšlenému postupu Energetického regulačního úřadu pokračovat v aplikaci alternativní mechanismus dle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576.

III.

Co se týče rozhodnutí č.j. 01926-13/2023-ERU, které zavedlo mechanismus dle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576, toto vycházelo především z analýzy a vyjádření společnosti NET4GAS, s.r.o., která jako provozovatel přepravní soustavy neevidovala problém s nabídkou měsíčních a denních přepravních kapacit na vstupních a výstupních hraničních bodech v České republice.

V kontextu automatické aplikace ustanovení čl. 14 odst. 1 až odst. 6 Nařízení 2022/2576 Energetický regulační úřad především posuzoval, zda tento postup má potenciální přínos pro koncové uživatele plynárenské soustavy České republiky, resp. zda naopak nemají možný negativní přínos, případně zda jejich aplikace nepředstavuje riziko pro zajištění bezpečnosti dodávky sousedního členského státu.

Energetický regulační úřad dospěl ke zjištění, že na vybraných bodech soustavy se na úrovni České republiky neprojevuje nedostatek dostupné přepravní kapacity na denní a měsíční bázi, naopak tam, kde je její nedostatek, je současně bod využíván téměř ze 100 %. S ohledem na tyto skutečnosti Energetický regulační úřad dovodil, že jednotná aplikace postupů pro všechny propojovací body soustavy podle ustanovení čl. 14 odst. 1 až 6 Nařízení 2022/2576 nemá potenciál pozitivně přispět ke zlepšení kapacitní situace na těchto vstupně výstupních bodech přepravní soustavy.

Energetický regulační úřad dovodil, že nelze po držiteli kapacity zajišťujícímu dodávku plynu do České republiky nebo přímo dotčeného sousedního členského státu legitimně očekávat její iracionální využití jen s ohledem na splnění podmínek pro její neodebrání za účelem zachování dodávky plynu ve vztahu k budoucímu zajištění bezpečnosti dodávky plynu. Použití automatického mechanismu podle ustanovení čl. 14 odst. 1 až 6 Nařízení 2022/2576 by tak mohlo v závislosti na faktorech, které jsou mimo možnosti jeho ovlivnění, vést k odebrání kapacity, která bude v budoucnu potřeba pro zajištění dodávkového kontinua.

Energetický regulační úřad měl za dostatečně prokázané, že zavedení mechanismu podle ustanovení čl. 14 odst. 1 až 6 Nařízení 2022/2576 není z hlediska jeho přínosu vhodný, naopak proti stávajícímu stavu předpokládá nutnou alokaci nákladů, zejména navyšuje riziko ve vztahu k zajištění bezpečnosti dodávek plynu do České republiky, resp. sousedních členských států Evropské unie či Ukrajiny.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se jevílo jako nutné přistoupit k posouzení zavedení alternativních mechanismů dle ustanovení čl. 14 odst. 7 Nařízení 2022/2576, a to:

- a) ztráty v případě nevyužití pevné kapacity v režimu na následující den,
- b) vytváření nadměrné poptávky a zpětného odkupu a
- c) nabídky přerušitelné kapacity,

namísto automatické aplikace ustanovení čl. 14 odst. 1 až odst. 6 Nařízení 2022/2576.

Ve vztahu k zavedení alternativního opatření na všechny vstupně výstupní body přepravní soustavy bez rozdílu Energetický regulační úřad posuzoval, zda tyto postupy mají potenciální přínos pro koncové uživatele plynárenské soustavy České republiky, resp. zda naopak nemají negativní přínos, případně zda jejich aplikace nepředstavuje riziko pro zajištění bezpečnosti dodávky sousedního dotčeného členského státu.

V tomto ohledu bylo především posouzeno, že implementace uvažovaného uplatnění mechanismu podle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. a) Nařízení 2022/2576 by mohlo vést k ohrožení dodávek plynu v dotčené oblasti Polska.

Rovněž bylo dovozeno, že zavedení alternativního mechanismu podle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. b) Nařízení 2022/2576 by opět nevedlo ke skutečnému navýšení dostupných krátkodobých kapacit v čase jejich skutečné poptávky, naopak by vedlo k navýšení nákladů a současně by mohlo vést k ohrožení dodávek plynu v dotčené oblasti Polska z důvodu nenaplnění legitimních očekávání dodavatele ve vztahu k množství plynu, které by mohl

přepravit před daný bod.

Jako nejvhodnější se tak jevílo zavedení alternativního mechanismu dle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576, tedy nabídka alespoň původně nenominované kapacity na základě vyhlídky na následující den a na vnitrodenním základě, která má být přidělena jako přerušitelná kapacita, jelikož tato umožňuje uživatelům soustavy na každém propojovacím bodě získat přepravní kapacitu alespoň na přerušitelné bázi.

Ve vztahu k platnosti výše uvedeného opatření, toto bylo stanoveno ode dne 31. března 2023 do dne 30. prosince 2023, kdy v tomto případě bylo vycházeno z použitelnosti samotného Nařízení 2022/2576, přičemž tato byla prostřednictvím čl. 31 stanovena po dobu jednoho roku od vstupu tohoto nařízení v platnost.

IV.

Jak již bylo uvedeno výše Evropská komise dle svého sdělení ze dne 28. listopadu 2023 navrhla dvanáctiměsíční prodloužení platnosti mimořádných opatření dle Nařízení 2022/2576. Přestože je situace na evropském trhu s energií již bezpečnější než před rokem, Evropská komise navrhuje toto prodloužení, aby dále posílila bezpečnost dodávek plynu a odolnost trhu, přičemž změnové nařízení by mělo vydáno do konce roku 2023

Současný a přetrvávající nedostatek dodávek plynu představuje dle Evropské komise i nadále vážné obtíže při dodávkách energetického produktu dle ustanovení čl. 122 Smlouvy o fungování Evropské unie, na základě kterého může Rada na návrh Komise rozhodnout v duchu solidarity mezi členskými státy o opatřeních přiměřených hospodářské situaci, zejména když vzniknou závažné obtíže v zásobování určitými produkty, a to především v oblasti energetiky.

Dne 19. prosince 2019 došlo ze strany Evropské rady k politické dohodě o návrzích na prodloužení doby platnosti tří mimořádných nařízení Rady přijatých v prosinci 2022 podle článku 122 Smlouvy o fungování Evropské unie, a to z důvodu přetrvávajících rizik pro bezpečnost dodávek plynu v Evropské unii a s cílem zabránit kolísání trhu a příliš vysokým cenám plynu, kdy jedním z nich bylo rovněž Nařízení 2022/2576.

Následně dne prosince 2023 bylo vydáno NAŘÍZENÍ RADY (EU) 2023/2919 ze dne 21. prosince 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2022/2576, pokud jde o prodloužení doby jeho použitelnosti, a to mj. tak, že v ustanovení čl. 31 byla změněna použitelnost do dne 31. prosince 2024. Toto nařízení vstoupilo v platnost dne 31. prosince 2023.

Mezi hlavní důvody prodloužení použitelnosti Nařízení 2022/2576 byla naléhavá potřeba jednat, neboť neprovedení tohoto kroku by mohlo změnit stabilizovanou, ale nestabilní situaci a mohlo by rovněž zhoršit odolnost vůči pravděpodobnému budoucímu vývoji jako je úplné zastavení dovozu ruského plynu.

Vzhledem k současné napjaté rovnováze mezi nabídkou a poptávkou by i mírné narušení dodávek plynu nebo i pouhá hrozba takového narušení mohla mít dramatický dopad na trh s plynem a mohlo být způsobit vážné a trvalé poškození hospodářství a občanů Evropské unie. Prodloužení o jeden rok je nezbytné a přiměřené vzhledem k přetrvávající povaze vážných obtíží s dodávkami plynu a z nich vyplývajících rizik pro ceny a bezpečnost dodávek, u nichž se očekává, že budou pokračovat minimálně po celý rok 2024.

S ohledem na skutečnost prodloužení použitelnosti Nařízení 2022/2576 NAŘÍZENÍM RADY (EU) 2023/2919, byl stanoven právní rámec, na základě kterého je možno vydat rozhodnutí o využití alternativního mechanismu podle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576 ode dne 31. prosince 2023 do dne 31. prosince 2024.

K tomuto Energetický regulační úřad doplňuje, že z jeho strany byla shledána nezbytnost prodloužení výše citovaného alternativního mechanismu, kdy se ztotožňuje s názorem Evropské komise, resp. názorem Evropské rady, že i nadále přetrvávají důvody, které

zde byly v březnu roku 2023, kdy byl tento mechanismus zaveden prostřednictvím rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č.j. 01926-13/2023-ERU.

Tentýž názor sdílí rovněž účastník řízení, kdy tento jeho postoj je seznatelný především z poskytnuté aktualizované analýzy. Obdobně se pro aplikaci alternativního mechanismu podle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576 až do dne 31. prosince 2024 vyjádřily společnost [REDAKCE] společnost [REDAKCE] a společnost [REDAKCE] které mají taktéž za to, že argumenty pro pokračování předmětného alternativního mechanismu i nadále přetrvávají.

Regulační orgány Polska, Slovenska, Rakouska a Německa se v rámci konzultace vyjádřily, že pro prodloužení alternativního mechanismu podle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576 nemají žádných námitek.

Ve vztahu k výše uvedenému Energetický regulační úřad dospěl k závěru, že jsou splněny všechny podmínky pro prodloužení alternativního mechanismu podle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576, a to ode dne 31. prosince 2023 do dne 31. prosince 2024.

V.

Při svém rozhodování v předmětné věci přihlédl Energetický regulační úřad k podkladům a důkazům založeným ve správním spisu, a to jak dokumentům předloženým účastníkem řízení, tak rovněž dokumentům, které Energetický regulační úřad získal z úřední činnosti. V předmětném správním řízení Energetický regulační úřad hodnotil podklady, zejména důkazy, podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy ve vzájemných souvislostech, přitom přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co účastník řízení uvedl.

Při posouzení věci a přípravě rozhodnutí Energetický regulační úřad rovněž zohlednil stanovisko slovenského, polského, rakouského a německého regulačního orgánu a vyjádření společnosti NET4GAS, s.r.o., společnosti [REDAKCE], společnosti [REDAKCE] a společnost [REDAKCE].

Energetický regulační úřad předmětnou věc posoudil tak, že prodloužení mechanismu dle ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576 není v rozporu s právními předpisy, přičemž předmětným rozhodnutím o prodloužení daného alternativního mechanismu dojde jednoznačně k posílení bezpečnosti dodávek plynu do České republiky, popř. jiných členských států Evropské unie či Ukrajiny, přičemž zároveň aplikace tohoto mechanismu stejně jako doposud by neměla přinést žádné zvýšené náklady či omezení dodávek.

Na základě výše uvedených skutečností rozhodl Energetický regulační úřad v souladu s ustanovením § 67 a násl. správního řádu tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí a rozhodl o povinnosti účastníka řízení, společnosti NET4GAS, s.r.o., se sídlem Na Hřebenech II 1718/8, 140 21 Praha 4 - Nusle, IČ: 27260364, ve všech propojovacích bodech přepravní soustavy zavést mechanismu na základě ustanovení čl. 14 odst. 7 písm. c) Nařízení 2022/2576, a to mechanismu nabídky alespoň původně nenominované kapacity na základě vyhlídky na následující den a na vnitrodenním základě, která má být přidělena jako přerušitelná kapacita, ode dne 31. prosince 2023 do dne 31. prosince 2024.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad k Radě Energetického regulačního úřadu ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu.

Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí. V rozkladu se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení. Podaný rozklad

má v souladu s ustanovením § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek. Rozklad jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustný.

Zuzana Altmannová

Digitální podpis:
29.12.2023 10:18

Mgr. Zuzana Altmannová
oprávněná úřední osoba
oddělení sporných a schvalovacích řízení

Rozdělovník:
společnost NET4GAS, s.r.o.